

پیوست

شماره: ۵۰۰/۲۰۷۲۹

تاریخ: ۱۳۹۴/۳/۲۷

پیوست:

دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۹۴۱۵/۱۳۴۴
تاریخ ثبت: ۱۳۹۴/۳/۲۷
کد پرونده:
ساعت ورود:

حضرت آیت الله احمد جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

عطف به نامه شماره ۹۴/۱۰۲/۱۱۸۹ مورخ ۱۳۹۴/۳/۲۰ و پیرو نامه شماره ۵۰۰/۱۶۹۴۹ مورخ ۱۳۹۴/۳/۱۲ در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران طرح اصلاح قانون آیین دادرسی کیفری مصوب کمیسیون قضائی و حقوقی مجلس شورای اسلامی مطابق اصل هشتاد و پنجم (۸۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران که به منظور رفع ایرادات آن شورا در جلسه مورخ ۱۳۹۴/۳/۲۴ کمیسیون مذکور مجدداً به تصویب رسیده است، به پیوست ارسال می گردد.

علی لاریجانی

لاریجانی

طرح اصلاح قانون آیین دادرسی کیفری

ماده ۱- ...

ماده ۲- تبصره (۲) ماده (۱۳) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:
تبصره ۲- هرگاه مرتکب جرم پیش از صدور حکم قطعی مبتلا به جنون شود، تا زمان افاقه، تعقیب و دادرسی متوقف می‌شود. مگر آنکه در جرائم حق الناسی ادله اثبات جرم به نحوی باشد که فرد مجنون یا فاقد هوشیاری در حالت افاقه نیز نمی‌توانست از خود رفع اتهام کند. در این صورت به ولی، قیم یا سرپرست قانونی وی ابلاغ می‌شود که ظرف مهلت پنج روز نسبت به معرفی وکیل اقدام نماید. در صورت عدم معرفی، صرف نظر از نوع جرم ارتكابی و میزان مجازات آن وفق مقررات برای وی وکیل تسخیری تعیین می‌شود و تعقیب و دادرسی ادامه می‌یابد.

تبصره (۲) ماده (۱۳) قانون موضوع ماده (۲) به شرح زیر اصلاح می‌شود:
تبصره ۲- هرگاه مرتکب جرم پیش از صدور حکم قطعی مبتلا به جنون شود، تا زمان افاقه، تعقیب و دادرسی متوقف می‌شود. مگر آنکه در جرائم حق الناسی شرایط اثبات جرم به نحوی باشد که فرد مجنون یا فاقد هوشیاری در فرض افاقه نیز نتواند از خود رفع اتهام کند. در این صورت به ولی یا قیم یا سرپرست قانونی وی ابلاغ می‌شود که ظرف مهلت پنج روز نسبت به معرفی وکیل اقدام نماید. در صورت عدم معرفی، صرف نظر از نوع جرم ارتكابی و میزان مجازات آن وفق مقررات برای وی وکیل تسخیری تعیین می‌شود و تعقیب و دادرسی ادامه می‌یابد.

ماده ۳- ...

ماده ۴- به انتهای تبصره ماده (۴۸) قانون عبارت زیر اضافه می‌شود:
«در جرائم علیه امنیت داخلی یا خارجی و همچنین جرائم سازمان یافته که مجازات آنها مشمول ماده (۳۰۲) این قانون است، در صورت ضرورت به پیشنهاد بازپرس و تأیید دادستان، تحقیقات مقدماتی بدون حضور وکیل انجام

می شود. قرار صادره در این خصوص ظرف مهلت ده روز قابل اعتراض در دادگاه صالح رسیدگی کننده به اصل اتهام است.»

ماده (۴) به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۴- تبصره ماده (۴۸) قانون حذف و تبصره زیر جایگزین آن می شود:
تبصره- در جرائم علیه امنیت داخلی یا خارجی و همچنین جرائم سازمان یافته که مجازات آنها مشمول ماده (۳۰۲) این قانون است، در مرحله تحقیقات مقدماتی طرفین دعوی، وکیل یا وکلای خود را از بین وکلای رسمی دادگستری که مورد تأیید رئیس قوه قضائیه باشد، انتخاب می نمایند. اسامی وکلای مزبور توسط رئیس قوه قضائیه اعلام می گردد.

ماده ۵- ماده (۶۶) قانون و تبصره (۱) آن به شرح زیر اصلاح و

تبصره های (۲) و (۳) آن ابقاء می شود:

ماده ۶۶- سازمان های مردم نهادی که اساسنامه آنها در زمینه حمایت از اطفال و نوجوانان، زنان، اشخاص بیمار و دارای ناتوانی جسمی یا ذهنی، محیط زیست، منابع طبیعی، میراث فرهنگی، بهداشت عمومی و حمایت از حقوق شهروندی است، می توانند نسبت به جرائم ارتكابی در زمینه های فوق اعلام جرم کنند و در تمام مراحل دادرسی شرکت کنند.

تبصره ۱- در صورتی که جرم واقع شده دارای بزه دیده خاص باشد، کسب رضایت وی جهت اقدام مطابق این ماده ضروری است. چنانچه بزه دیده طفل، مجنون یا در جرائم مالی سفیه باشد، رضایت ولی، قیم یا سرپرست قانونی او اخذ می شود. اگر ولی، قیم یا سرپرست قانونی خود مرتکب جرم شده باشد، سازمان های مذکور با اخذ رضایت قیم اتفاقی یا تأیید دادستان، اقدامات لازم را انجام می دهند.

ماده (۵) به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۵- ماده (۶۶) قانون و تبصره (۱) آن به شرح زیر اصلاح و تبصره های (۲) و (۳) آن ابقاء و یک تبصره به عنوان تبصره (۴) به شرح زیر به آن الحاق می شود:
ماده ۶۶- ...

تبصره ۱- در صورتی که جرم واقع شده دارای بزه دیده خاص باشد، کسب رضایت وی جهت اقدام مطابق این ماده ضروری است. چنانچه بزه دیده طفل، مجنون و یا در جرائم مالی سفیه باشد، رضایت ولی، قیم یا سرپرست قانونی او اخذ می شود. اگر ولی، قیم یا سرپرست قانونی، خود مرتکب جرم شده باشد، سازمان های مذکور با اخذ رضایت قیم اتفاقی یا تأیید دادستان، اقدامات لازم را انجام می دهند. تبصره ۴- اجرای این ماده با رعایت اصل یکصد و شصت و پنجم (۱۶۵) قانون اساسی است و در جرائم منافی عفت سازمان های مردم نهاد موضوع این ماده می توانند با رعایت ماده (۱۰۲) این قانون و تبصره های آن تنها اعلام جرم نموده و دلایل خود را به مراجع قضائی ارائه دهند و حق شرکت در جلسات را ندارند.

ماده ۶- ...

ماده ۹- ماده (۹۸) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۹۸- بازپرس باید شخصاً تحقیقات و اقدامات لازم را به منظور جمع آوری ادله وقوع جرم به عمل آورد، این امر مانع از آن نیست که بازپرس بخشی از تحقیقات و اقدامات لازم برای کشف جرم را، پس از دادن تعلیمات لازم به ضابطان دادگستری ارجاع کند. در این صورت، ضمن نظارت، چنانچه تکمیل آنها را لازم بداند، تصمیم مقتضی اتخاذ می کند.

ماده (۹) به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۹- یک تبصره به شرح زیر به ماده (۹۸) قانون الحاق می شود:
تبصره- در بندهای (الف)، (ب)، (پ) و (ت) ماده (۳۰۲) این قانون نیز بازپرس می تواند با همکاری ضابطان دادگستری تحقیقات لازم را انجام دهد.

ماده ۱۰- ماده (۱۰۲) قانون و تبصره (۱) آن به شرح زیر اصلاح و

تبصره های (۲) و (۳) آن ابقاء می شود:

ماده ۱۰۲- انجام هرگونه تعقیب و تحقیق در جرائم منافی عفت ممنوع است و پرسش از هیچ فردی در این خصوص مجاز نیست، مگر در مواردی که جرم در مرئی و منظرعام واقع شده و یا دارای شاکی یا به عنف یا سازمان یافته

باشد که در این صورت، تعقیب و تحقیق فقط در محدوده شکایت و یا اوضاع و احوال مشهود توسط مقام قضائی انجام می‌شود.

ماده (۱۰) به شرح زیر اصلاح می‌شود:
ماده ۱۰- ماده (۱۰۲) قانون و تبصره (۱) آن به شرح زیر اصلاح و تبصره‌های (۲) و (۳) آن ابقاء می‌شود.
ماده ۱۰۲- ...
تبصره ۱- در جرائم منافی عفت هرگاه شاکی وجود نداشته باشد و متهم بدو قصد اقرار داشته باشد، قاضی وی را توصیه به پوشاندن جرم و عدم اقرار می‌کند.

ماده ۱۱- ...

ماده ۱۲- ماده (۱۵۰) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره‌های آن حذف می‌شود:

ماده ۱۵۰- کنترل ارتباطات مخبراتی افراد ممنوع است، مگر در مواردی که به امنیت داخلی و خارجی کشور مربوط باشد. شرایط و کیفیت کنترل ارتباطات مخبراتی به موجب مصوبه شورای عالی امنیت ملی تعیین می‌شود.

ماده (۱۲) حذف می‌شود.

ماده ۱۳- در ماده (۱۵۱) قانون عبارت «با تأیید رئیس کل دادگستری استان» حذف می‌شود.

ماده (۱۳) به شرح زیر اصلاح می‌شود:
ماده ۱۳- در ماده (۱۵۱) قانون عبارت «با تأیید رئیس کل دادگستری استان» به عبارت «با تأیید رئیس حوزه قضائی» تغییر می‌یابد.

ماده ۱۴- ...

ماده ۲۰- ماده (۲۹۶) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره‌های آن ابقاء می‌شود:

ماده ۲۹۶- دادگاه کیفری یک با حضور رئیس و دو مستشار و در غیاب رئیس با حضور سه مستشار تشکیل می‌شود. جلسه دادگاه با حضور دو عضو رسمیت دارد. در این صورت ریاست دادگاه به عهده عضو مستشاری است که سابقه قضائی بیشتری دارد.

ماده (۲۹۶) قانون موضوع ماده (۲۰) به شرح زیر اصلاح و تبصره‌های آن ابقاء می‌شود:
ماده ۲۹۶- دادگاه کیفری یک دارای رئیس و دو مستشار است که با حضور دو عضو نیز رسمیت می‌یابد. در صورت عدم حضور رئیس، ریاست دادگاه به عهده عضو مستشاری است که سابقه قضائی بیشتری دارد.

ماده ۲۱- ماده (۲۹۷) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره آن ابقاء می‌شود:
ماده ۲۹۷- دادگاه انقلاب در مرکز هر استان و به تشخیص رئیس قوه قضائیه در حوزه قضائی شهرستان‌ها برای رسیدگی به جرائم موجب مجازات مندرج در بندهای (الف)، (ب)، (پ) و (ت) ماده (۳۰۲) این قانون با حضور رئیس و دو مستشار تشکیل می‌شود. جلسه دادگاه با حضور دو عضو رسمیت دارد. دادگاه برای رسیدگی به سایر موضوعات با حضور رئیس یا دادرس علی‌البدل یا یک مستشار تشکیل می‌شود.

ماده (۲۹۷) قانون موضوع ماده (۲۱) به شرح زیر اصلاح و تبصره‌های آن ابقاء می‌شود:
ماده ۲۹۷- دادگاه انقلاب در مرکز هر استان و به تشخیص رئیس قوه قضائیه در حوزه قضائی شهرستان‌ها تشکیل می‌شود. این دادگاه برای رسیدگی به جرائم موجب مجازات مندرج در بندهای (الف)، (ب)، (پ) و (ت) ماده (۳۰۲) این قانون دارای رئیس و دو مستشار است که با دو عضو نیز رسمیت دارد. دادگاه برای رسیدگی به سایر موضوعات با حضور رئیس یا دادرس علی‌البدل یا یک مستشار تشکیل می‌شود.

ماده ۲۲- ...

ماده ۳۰- به انتهای ماده (۴۲۶) قانون، عبارت «جلسه دادگاه تجدیدنظر و

دیوان عالی کشور با حضور دو عضو رسمیت دارد» اضافه می شود.

ماده (۳۰) به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۳۰- ماده (۴۲۶) قانون، به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۴۲۶- دادگاه تجدیدنظر استان مرجع صالح برای رسیدگی به درخواست تجدیدنظر از کلیه آرای غیرقطعی کیفری است، جز در مواردی که در صلاحیت دیوان عالی کشور باشد. دادگاه تجدیدنظر استان در مرکز هر استان تشکیل می شود. این دادگاه دارای رئیس و دو مستشار است، دادگاه تجدیدنظر و شعب دیوان عالی کشور با دو عضو نیز رسمیت دارند.

ماده ۳۱- ماده (۴۲۸) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۴۲۸- آرای صادره درباره جرائمی که مجازات قانونی آنها سلب حیات، قطع عضو، حبس ابد و یا تعزیر درجه سه و بالاتر است و جنایات عمدی علیه تمامیت جسمانی که میزان دیه آنها نصف دیه کامل یا بیش از آن است و آرای صادره درباره جرائم سیاسی و مطبوعاتی، قابل فرجام خواهی در دیوان عالی کشور است.

ماده (۳۱) به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۳۱- ماده (۴۲۸) قانون به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به آن الحاق می شود:

ماده ۴۲۸- ...

تبصره- اجرای این ماده مانع از انجام سایر وظایف نظارتی دیوان عالی کشور به شرح مقرر در اصل یکصد و شصت و یکم (۱۶۱) قانون اساسی نمی باشد.

ماده ۳۲- ...

متن زیر به عنوان ماده (۳۹) الحاق می شود:

ماده ۳۹- این قانون از تاریخ ۱۳۹۴/۴/۱ لازم الاجرا است.

اصلاحات فوق در جلسه مورخ ۱۳۹۴/۳/۲۴ کمیسیون قضائی و حقوقی

مجلس شورای اسلامی طبق اصل هشتاد و پنجم (۸۵) قانون اساسی به تصویب

بسته

شماره: ۵۰۰/۲۰۷۲۹

تاریخ: ۱۳۹۴/۳/۲۷

پوست:

رسید. یادآوری می شود مدت اجرای آزمایشی طرح فوق به موجب تبصره (۳) ماده (۱۶۷) آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی تابع مدت اجرای قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴ می باشد.

علی لاریجانی

لرطوب